

Országos Szakiskolai Közismereti Tanulmányi Verseny

2006/2007

TÖRTÉNELEM

II. (regionális) forduló

2007. február 23.

Helyszín fejbélyegzője

Versenyző		Pontszám		Százalék
Kódja		Elérhető	Elért	
.....		75		%

.....	
Javító tanár	Zsűri elnöke

Kedves Versenyző!

A feladatok megoldására 90 perc áll rendelkezésére. A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatja meg, kérjük, ügyeljen az idő beosztására!

Sikeres feladatmegoldást kívánunk!

1. feladat

(5/ ☐)

Olvassa el figyelmesen az itt található Szent István-i idézeteket és válaszoljon a kérdésekre!

„A királyok székét a főpapok rendje ékesíti. Drágalátos fiam! Legyenek ők a te véneid. Őket azonképpen őrizzed, miképpen szemednek fényét. Ha ők téged tisztességben tartanak, bátorságban leszel minden dologban.”

Szent István intelmei fiához, Imre herceghez
„Ha valakinek az Isten tízet adott egy évben, a tizedik részt adja Istennek, ha valaki tizedét elrejt, kilenc részt adjon Istennek.”

„Ha valakinek a szolgája másnak a szolgáját megöli, a gyilkos szolgát adják a megölt szolga helyébe, vagy váltsa meg ura, és a gyilkos vezekeljen, ahogy mondtuk. Ha pedig szabad ember öli meg valakinek a szolgáját, adjon más szolgát, vagy az értékét térítse meg, és az egyházi törvények szerint vezekeljen.”

Szent István törvényei

Miért fontos a királyság számára a főpapok védelme? (Írjon két megállapítást!)

1. Ők bizonyítják a király Istentől kapott hatalmát.

2. Ők az írástudók.

Melyik az a törvény, amely a régi nemzetségi szokásjogot szünteti meg?

3. A gyilkosság megtorlásáról szóló.

Hogyan biztosítja a törvény az egyház védelmét?

4. Az egyházé a tized.

5. A bűnösök az egyház törvényei szerint bünhődjenek.

2. feladat

(7/ ☐)

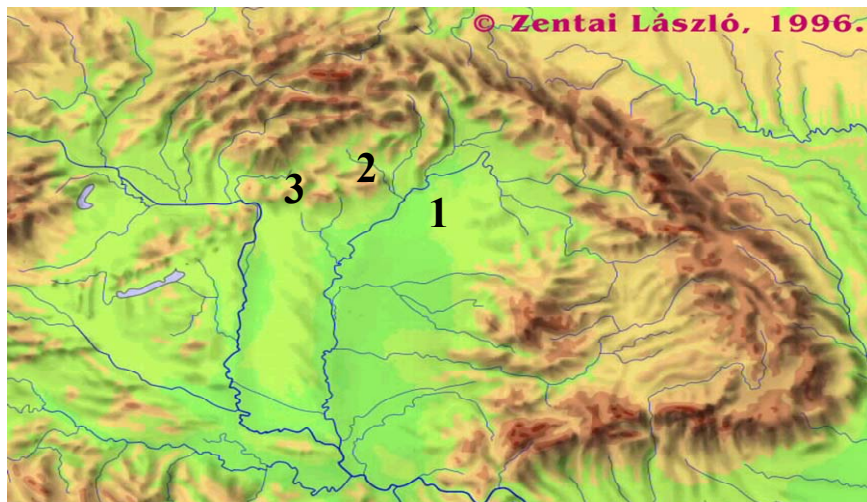
A mohácsi vész okairól, körülményeiről szóló állításokról kell eldönteni, hogy az állítás igaz vagy hamis! (Tegyen a megfelelő kockába X-et!)

Állítás	igaz	hamis
Az ország első végvári rendszere széthullott, Nándorfehérvár is elesett.	x	
Az ország kormányzó rendjei között nagy egyetértés volt.		x
A király tehetetlen és eszköztelen volt a problémákkal szemben.	x	
A török sereg a tűzérség és a janicsárok révén minőségi fölényben is volt.	x	
A csata helyszíne segítette a magyar visszavonulást.		x
Mire a törökök felbukkantak a dombon, már szembe-sütött a nap.	x	
A török maga sem hitte el gyors győzelmét, ezért egy ízben vissza is vonult.		x

3. feladat

(8/ ☐)

A vaktérképen található pontok egy-egy országgyűlés helyét jelzik. Írja a táblázatba a megfelelő számhoz a település nevét és azt is mi volt a településen tartott országgyűlés legfontosabb döntése! (Figyelem egy településhez két esemény is kapcsolódik!)

Szám	Település neve	Mi volt a legfontosabb döntés
1.	Debrecen	1849, a függetlenség kimondása
1.	Debrecen	1944, földreform, hadüzenet Németországnak
2.	Ónod	Trónfosztás
3.	Szécsény	Rákóczi vezérő fejedelemmé választják.

4. feladat

(10/ ☐ ☐)

A felsorolásban a XIX. és XX. század jelentős személyiségeinek nevét látja. A nevek mellett jobbra lévő számot írja a táblázat megfelelő oszlopába!

Széchenyi István	1.	Kölcsey Ferenc	6.	Liszt Ferenc.	11.	Ady Endre	16.
Petőfi Sándor	2.	Batthyány Lajos	7.	József Attila	12.	Bethlen István	17.
Babits Mihály	3.	Kossuth Lajos	8.	Károlyi Mihály	13.	Arany János	18.
Görgey Artúr.	4.	Bem József	9.	Vörösmarty Mihály	14.	Bartók Béla	19.
Kodály Zoltán	5.	Kun Béla	10.	Teleki Pál	15.	Horthy Miklós	20.

XIX. századi politikus	XIX. századi művész	XX. századi politikus	XX. századi művész
1., 4., 7., 8., 9.	2., 6., 11., 14., 18.	10., 13., 15., 17., 20.	3., 5., 12., 16., 19.

5. feladat

(6/ ☐ ☐)

Hazánk dicsőséges és egyben szomorú eseményét örökíti meg a karikatúra. A kép és saját ismeretei segítségével válaszoljon a következő kérdésekre!

a) Milyen eseményt ábrázol a rajz?

Megtorlás (Aradi kivégzés)

b) Milyen nemzet katonái láthatók a képen?

Osztrák, orosz

c) Hol és mikor került sor az eseményre?

Arad, 1849. október 6.

d) Ki volt az a nagytekintélyű politikus, akit ugyan-ezen a napon végeztek ki Pesten?

Batthyány Lajos

6. feladat

(10/ ☐ ☐)

A XIX–XX. században magyar feltalálók és tudósok sok új technikai találmányt adtak a világnak. Soroljon fel legalább öt feltalálót, és írja mellé a találmányát is!

feltaláló	találmány
Pl. Galamb József	autó (T modell)
Csonka János	karburátor
Puskás Tivadar	telefonközpont
Irinyi János	gyufa
Bíró József	töltőtoll
Jedlik Ányos	dinamó

7. feladat

(10/ ☐ ☐)

A Boldog Békeidőt Ferenc József császár kiáltványa zárta le! Olvassa el figyelmesen a megadott forrást, majd a szöveg és saját ismeretei alapján válaszoljon a következő kérdésekre!

„Népeimhez!

... Mindig magasabb hullámokat vet az ellenem és Hazám ellen érzett gyűlölet. Mindig leplezetlenebbül lép előtérbe az a törekvés, amely Ausztria-Magyarországgal elválaszthatatlanul egybetartozó területek elszakítására irányul. A határon bűnös áramlat csap át, amely a Monarchia délkeleti részén az állami rend alapjainak megingatására, a népek, amelyről olyan atyai szeretettel gondoskodom, az uralkodóház és a haza iránti hűségtől való eltántorítására és a felnövekvő ifjúság félrevezetésére és az örület és a hazaárulás bűnös tetteire való fölizgatásra irányul.

Ezt a tűrhetetlen aknamunkát meg kell állítani, Szerbia ezen folytonos kihívásainak véget kell vetni, ha sértetlenül fönnon akarjuk tartani Monarchiám méltóságát és becsületét, ha a folytonos megrázkódtatásoktól meg akarjuk óvni annak állami, gazdasági és katonai fejlődését...

Fegyveres erővel kell tehát államaim számára a belső nyugalom és állandó külső béke nélkülözhetetlen biztosítékait megszerezni.

(Ferenc József kiáltványa 1914. július 28.)

- a) Milyen eseményt előzött meg a kiáltvány kiadása?Az I. világháború
- b) Mely népet tartja felelősnek az esemény megindításáért?Szerb
- c) Mely népek laktak az Osztrák-Magyar Monarchia területén! (Válaszában használja a Történelem Atlasz megfelelő térképét!)

Ausztriában élő nemzetiségek	Magyarországon élő nemzetiségek
Német, cseh, lengyel, szerb, szlovén, olasz, ukrán	Szlovák, román, szerb, horvát, ukrán, német (osztrák)

- d) Mely földrajzi terület (területek) birtoklása volt a szándéka 1914-ben a Monarchiának?

Balkán-félsziget vagy Szerbia

8. feladat

(9/ ☐)

A képek hazánk második világháborús részvételét mutatják.

A) Deportálás Kőszegen

B) Szovjet katonai irányítás Budapesten

C) Német katonák a Budai várban

D) A második magyar hadsereg

a) Mikor készülhettek a fotók? Írja a táblázat megfelelő sorába a képek betűjelét!

Időpont	Kép betűjele
1944. március	C)
1944 tavaszán, nyarán	A)
1945. február	B)
1942–43	D)

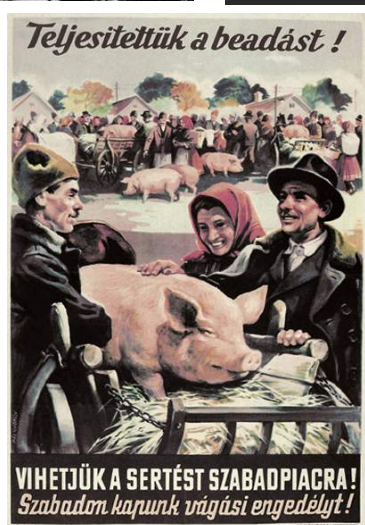
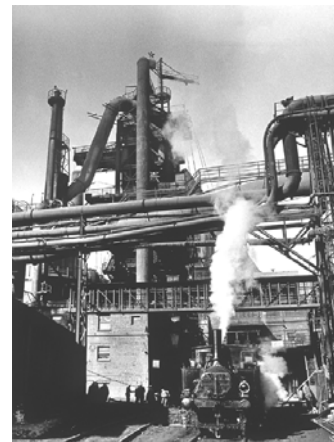
b) Sorolja fel milyen következményekkel járt hazánk számára a háborúba való belépés!

1. a zsidó (cigány) lakosság deportálása
2. a második magyar hadsereg megsemmisülése
3. német katonai megszállás
4. szovjet katonai megszállás
5. a harcok következtében polgári lakosok és értékek semmisültek meg az egész országban

9. feladat

(5/ ☐)

A képek alapján írja le a kipontozott helyre, mi jellemezte a Rákosi-korszakot hazánkban?

1. személyi kultusz
2. egypárt-rendszer
3. erőszakos iparosítás
4. beszolgáltatás
5. a titkosszolgálat törvénytelenégei

10. feladat

(5/ ☐)

A kép 1956 októberében készült Budapesten. Tanulmányozza figyelmesen, majd válaszoljon a kérdésekre!

a) Milyen esemény zajlott ekkor hazánkban?

Forradalom (és szabadságharc)

b) Mi lett a jelképe ennek az időszaknak?

Lyukas zászló

c) Milyen társadalmi csoportok vettek részt az eseményekben?

Munkások

Értelmiség

Fiatalok (diákság, egyetemi ifjúság)